

Projekt z dnia 15 stycznia 2026 r.

UZASADNIENIE

Celem zakładanej w projekcie ustawy zmiany jest częściowy powrót do uregulowań obowiązujących przed wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę oraz zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. poz. 2180). Samorządy wskazują, iż w ówczesnym stanie prawnym była zapewniona odpowiednia elastyczność i szybkość postępowań w sprawie zatwierdzania taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Ponadto celem zakładanej w projekcie ustawy zmiany jest także decentralizacja zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej z poziomu regionalnego (dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej (RZGW) Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP) na poziom lokalny – gminny, w celu lepszego dostosowania realizowanych zadań w tym zakresie do uwarunkowań lokalnych.

Mając także na uwadze doświadczenia z ostatnich lat w zakresie funkcjonowania gospodarki wodno-ściekowej oraz wnioski pokontrolne Najwyższej Izby Kontroli z kontroli pn. „Kształtowanie cen usług za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków”, Nr ewid. 20/2016/P/15/101/LSZ, zakłada się wprowadzenie odpowiednich instrumentów prawnych, które zapewnią ochronę społeczności lokalnych przed nieuzasadnioną zmianą cen i ograniczą problem potencjalnego konfliktu interesów w zakresie zatwierdzania taryf.

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami RZGW PGW WP pełnią funkcje organu regulacyjnego. Do zadań organu regulacyjnego należy:

- 1) opiniowanie projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków;
- 2) zatwierdzanie zestawienia ogłoszonych publicznie cen i stawek opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków oraz warunki ich stosowania, w skrócie „taryf”;
- 3) rozstrzyganie sporów między przedsiębiorstwami wodociągowo-kanalizacyjnymi a odbiorcami usług;
- 4) wymierzanie kar pieniężnych, o których mowa w art. 29 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2024 r. poz. 757), zwanej dalej „ustawą o zbiorowym”;
- 5) zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, w szczególności obliczanie średnich cen dostaw wody i odbioru ścieków i publikowanie informacji o tych cenach;
- 6) sporządzanie i publikowanie raportów dotyczących warunków wykonywania działalności w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Projekt ustawy ma na celu zasadniczo przekazanie tylko jednej kompetencji (zatwierdzania taryf) organu regulacyjnego (wraz z powiązanymi z tą kompetencją karami pieniężnymi) z RZGW PGW WP do gmin.

Obecnie przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne przekazuje organowi regulacyjnemu wniosek o zatwierdzenie taryfy w terminie 120 dni. Taryfę określa się na okres 3 lat. Organ regulacyjny dokonuje oceny projektu taryfy oraz jego uzasadnienia (którego zawartość jest szczegółowo określona w przepisach ustawy), pod względem zgodności z przepisami ustawy o zbiorowym oraz ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960) zwanej dalej „ustawą Prawo wodne”. Dodatkowo organ regulacyjny analizuje zmiany warunków ekonomicznych wykonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej, w tym marżę zysku, oraz weryfikuje koszty związane ze świadczeniem usług, pod względem celowości ich ponoszenia. Jeżeli wynik weryfikacji jest pozytywny, organ regulacyjny zatwierdza taryfę w drodze decyzji. W przypadku odmowy zatwierdzenia taryfy organ regulacyjny w decyzji nakłada na przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne obowiązek przedłożenia poprawionego projektu taryfy lub poprawionego uzasadnienia, wskazując jednocześnie elementy projektu taryfy lub uzasadnienia wymagające poprawienia. Występuje także możliwość zaskarżenia do organu II instancji decyzji w sprawie odmowy zatwierdzenia taryfy. Za wydanie decyzji dotyczącej zatwierdzenia taryfy przepisy ustawy o zbiorowym przewidują uiszczenie opłaty przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Obecnie wysokość tej opłaty wynosi 658,99 zł. Obecnie przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne w trybie art. 24j ustawy o zbiorowym mogą występować do organu regulacyjnego z wnioskiem o skrócenie okresu obowiązywania dotychczasowych taryf.

Warto dodać, że organ regulacyjny w 2022 r. na 310 złożonych wniosków, wydał decyzję zatwierdzającą nowe taryfy jedynie w 30 przypadkach. W pozostałym zakresie wnioski zostały odrzucone lub były nadal procedowane. Długość trwania procedury zatwierdzania taryfy uniemożliwia dostosowywanie działalności prowadzonej przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne do zmieniających się okoliczności w celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania.

Celem projektu jest częściowy powrót do uregulowań obowiązujących przed wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę oraz zbiorowym odprowadzaniu ścieków. W tym stanie prawnym samorzady wskazują, że była zapewniona odpowiednia elastyczność i szybkość rozpatrywanych wniosków, co można było osiągnąć przez zatwierdzanie taryf w ramach jednoinstancyjnego postępowania przed radą gminy, bez konieczności stosowania sformalizowanych instrumentów prawnych stosowanych w ramach procedury administracyjnej.

W związku z powyższym głównymi kierunkami zmian projektu ustawy są:

1) częściowy powrót do uregulowań obowiązujących przed wejściem w życie przepisów nowelizujących ustawę o zbiorowym w 2018 r., obejmujące w szczególności:

- a) przywrócenie radzie gminy kompetencji w zakresie zatwierdzania taryf za wodę i ścieki,
- b) zatwierdzanie taryfy w drodze uchwały rady gminy, a nie w drodze decyzji administracyjnej, co wyklucza tryb odwoławczy;

2) wprowadzenie uzgodnienia projektu taryfy przez organ regulacyjny w celu zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług przed nieuzasadnioną zmianą cen – tylko jeżeli zakładana zmiana taryfy zakładać będzie zmianę o więcej niż 15% w co najmniej jednej taryfowej grupie odbiorców usług ceny wskaźnikowej;

3) wprowadzenie obowiązku dokonywania przez wójta oceny taryfy i przedstawiania w tym zakresie swoich zaleceń do rady gminy;

4) zmiana organu wymierzającego kary pieniężne związane z zatwierdzaniem taryf z organu regulacyjnego na gminę;

5) zniesienie opłaty za zatwierdzenie taryfy – ponoszonej dotychczas przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne na rzecz PGW WP;

6) wprowadzenia uprawnienia dla gminy do stosowania taryfy progresywnej.

Zakłada się, że przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne będzie inicjowało procedurę zatwierdzenia projektu taryfy przekazując wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) wniosek o zatwierdzenie taryfy, z projektem taryfy wraz z uzasadnieniem w odpowiednim terminie przed dniem upływu okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) dokona sprawdzenia projektu taryfy pod względem zgodności z przepisami ustawy o zbiorowym oraz przepisami ustawy Prawo wodne i w tym zakresie opracuje rekomendacje dla rady gminy. Rada gminy podejmie uchwałę o zatwierdzeniu taryf, w odpowiednim terminie od dnia złożenia wniosku albo o odmowie zatwierdzenia taryfy. Jeżeli rada gminy nie podejmie uchwały w ustawowym terminie od dnia otrzymania wniosku o ich zatwierdzenie, taryfy zweryfikowane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wejdą w życie.

Należy oczekiwać, że zaproponowane rozwiązania prawne z jednej strony będą zgodne z oczekiwaniami strony samorządowej zmierzającymi do ponownego powierzenia gminom kompetencji do zatwierdzania taryf, z drugiej zaś strony zapewnią realizację wniosków Najwyższej Izby Kontroli w zakresie ograniczania konfliktu interesów oraz ochrony interesów odbiorców usług przed nieuzasadnioną zmianą cen usług wodociągowo-kanalizacyjnych.

Szczegółowy opis rozwiązań zawartych w projekcie ustawy.

W art. 1 projektu ustawy zakłada się wprowadzenie następujących zmian w **przepisach ustawy o zbiorowym**:

1) w **art. 2** ustawy o zbiorowym w **pkt 1d, 2b, 3ca i 3cb** zakłada się wprowadzić definicje legalne: niepodzielonego zysku z lat ubiegłych, obszaru osłonowego, poziomu bazowego i poziomu nadbazowego. Przedmiotowe określenia są wprowadzane na potrzeby ustanowienia taryfy progresywnej.

Należy wskazać, że treść art. 2 pkt 1a stanowi przeniesienie na poziom ustawowy regulacji dotychczas ujętej w § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 27 lutego 2018 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. z 2022 r. poz. 1074), zwanego dalej „rozporządzeniem taryfowym”. Zakłada się, że niepodzielony zysk z lat ubiegłych to część zysku netto, która nie została rozdysponowana na rzecz wspólników lub akcjonariuszy przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego z tytułu dywidendy lub która nie została przekazana na kapitał zapasowy lub rezerwy tego przedsiębiorstwa. Przedmiotowe rozwiązania z uwagi na swój charakter powinny stanowić materię ustawową, a nie być uregulowane na poziomie aktu wykonawczego. Należy podkreślić, że w tym zakresie nie przewiduje się zmiany stanu prawnego.

Zakłada się, że taryfa progresywna będzie musiała określać poziom bazowy – czyli ilość dostarczonej wody, określoną w pełnym metrach sześciennych, przypadającą w okresie miesiąca na osobę zamieszkałą w nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym lub w lokalu mieszkalnym, dla której określa się taryfie progresywnej ceny i stawki opłat. Dostarczenie wody w mniejszej ilości od poziomu bazowego będzie związane z obniżeniem o co najmniej 30% cen i stawek opłat, z tytułu dostarczonej wody. Ten zakres taryfy progresywnej oznaczono jako „obszar osłonowy”, gdyż jego wyznaczenie ma na celu zapewnienie dostępu do wody po obniżonych cenach w gospodarstwach domowych na poziomie niezbędnym do zaspokojenia podstawowych potrzeb egzystencjalnych osób i rodzi lub racjonalizację zużycia wody.

Natomiast poziom nadbazowy – jest to fakultatywny, dodatkowy poziom do ewentualnego wyznaczenia w taryfie progresywnej. Może on być określony w ilości większej niż poziom bazowy.

2) w **art. 20 ust. 1** ustawy o zbiorowym zakłada się, że przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne będzie określać taryfę na okres roku, 2 albo 3 lat, mając na uwadze prognozowane warunki ekonomiczne wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne i ich wpływ na wielkość usług i warunków ich świadczenia. Zakłada się, że przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne będzie miało możliwość określenia taryfy na okres krótszy niż 3 lata co zapewni pewną elastyczność w zatwierdzaniu taryfy.

Należy wskazać, że podobne rozwiązanie do projektowanych istnieje już na gruncie ustawy o zbiorowym. Zgodnie z obowiązującym art. 24j ust. 1 ww. ustawy w uzasadnionych przypadkach, w szczególności jeżeli wynika to z udokumentowanych zmian warunków ekonomicznych oraz wielkości usług i warunków ich świadczenia, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w trakcie

obowiązywania dotychczasowej taryfy może złożyć do organu regulacyjnego wniosek o skrócenie okresu obowiązywania tej taryfy wraz z projektem nowej taryfy oraz uzasadnieniem. Oznacza to, że już obecnie okres obowiązywania ustalonych taryf może być krótszy niż 3 lata. Należy wskazać, że nie jest celowe ustalanie jednolitej, stałej częstotliwości zatwierdzania zmian opłat za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków dla wszystkich przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych. Wynika to z faktu, że ewentualne zmiany taryfy są uzależnione od różnorodnych okoliczności i potrzeb, w szczególności o charakterze lokalnym, w tym w niektórych przypadkach, z uwarunkowań dotyczących tylko danego przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Przykładowo konieczność realizacji inwestycji dotyczącej rozbudowy, naprawy czy też usprawnienia sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, czy też aktualizacji planowanych wydatków takiego przedsięwzięcia może uzasadniać inny okres obowiązywania taryfy. Zatwierdzane taryfy przez różne przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne są więc od siebie niezależne i nie ma potrzeby ustalania stałej jednolitej częstotliwości ich zmiany.

Jednocześnie nie przewiduje się, że organ zatwierdzający taryfę będzie dokonywał oceny okresu obowiązywania taryfy w ramach procedury jej zatwierdzania, bowiem istotą projektu ustawy jest zapewnienie by na danym terenie obowiązywała określona taryfa przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, niezależnie od okresu jej obowiązywania. Ponadto, projektowany przepis realizuje postulaty zgłaszane przez stronę samorządową w tym zakresie.

3) w **art. 20 ust. 3a i 3b** ustawy o zbiorowym zakłada się, że ceny i stawki opłat określone w taryfie dotyczącej zbiorowego zaopatrzenia w wodę mogą być różnicowane dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług. Przepisu nie stosuje się do postępowań w sprawie zatwierdzenia taryfy wszczętych i niezakończonych do dnia wejścia w życie uchwały;

4) w **art. 20** ustawy o zbiorowym dodaje się **ust. 6-9**.

Należy wskazać, że treść art. 20 ust. 6 i ust. 8 i 9 stanowią przeniesienie na poziom ustawowy regulacji dotychczas ujętej w § 12 i § 7 ust. 3 i ust. 7 zdanie drugie rozporządzenia taryfowego. Przedmiotowe rozwiązania z uwagi na swój charakter powinny stanowić materię ustawową, a nie być uregulowane na poziomie aktu wykonawczego. Należy podkreślić, że w tym zakresie nie przewiduje się zmiany stanu prawnego.

W **ust. 6** określa się elementy, które powinno uwzględnić się przy alokacji kosztów w ramach opracowywania taryfy.

Natomiast w **ust. 8** wprowadza się ograniczenie działalności przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie przeznaczania zysku z usług świadczonych z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. Przedmiotowe ograniczenie ma na celu zapewnienie by faktycznie działalność przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie świadczenia usług dla społeczeństwa (które nie ma możliwości alternatywnego uzyskiwania świadczeń

usług dla swoich gospodarstw domowych) nie była prowadzona w sposób, który mógłby doprowadzić do obciążenia tych jednostek nieproporcjonalnymi kosztami.

W **ust. 7** zakłada się wprowadzenie obowiązku przeznaczenia przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zysków osiągniętych z działalności wodociągowo-kanalizacyjnej uzyskanych w wysokości wyższej niż zyski z marży, ujęte w zatwierdzonej taryfie, na:

- 1) obniżenie cen i stawek opłat dla wszystkich taryfowych grup odbiorców w następnej taryfie;
- 2) pokrycie kosztów wynikających z planowanych wydatków inwestycyjnych w okresie obowiązywania następnej taryfy

Należy wskazać, że obecnie w systemie prawnym (§ 7 ust. 3, ust. 7 i ust. 8 rozporządzenia taryfowego) obowiązują już rozwiązania w znacznej części ograniczające możliwości generowania zysków spółkom wodociągowym kosztem społeczeństwa i wyprowadzania go w postaci dywidend lub innych opłat na cele nieprzeznaczone i niezwiązane z gospodarką wodno-ściekową w gminie.

Potrzeba wprowadzenia przedmiotowych rozwiązań wynika z faktu, że w konsekwencji nieprawidłowej kalkulacji kosztów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków odbiorcy tych usług nie powinni być poszkodowani. Przedmiotowe rozwiązania ma na celu eliminowanie nieprawidłowych działań.

W **ust. 9** zakłada się, że niepodzielony zysk z lat ubiegłych ustala się jako sumę wartości tego zysku w okresie obrachunkowym poprzedzającym wprowadzenie nowej taryfy. Przedmiotowe rozwiązanie zostało przeniesione z rozporządzenia taryfowego z uwagi na fakt, że określa zasadnicze elementy pojęcia ustawowego „niepodzielonego zysku z lat ubiegłych”. Przy wprowadzeniu przedmiotowego pojęcia nie przewiduje się zasadniczo zmiany stanu prawnego.

5) w **art. 20a–20e** ustawy o zbiorowym określono kwestie dotyczące zakresu taryfy, zróżnicowania cen i stawek opłat określonych w taryfie dotyczącej zbiorowego zaopatrzenia w wodę w zależności od liczby osób zamieszkałych w poszczególnych budynkach mieszkalnych oraz lokalach mieszkalnych, mając na uwadze potrzebę zachęcenia mieszkańców do racjonalnego korzystania z wody lub zapewnienie wody po niższych cenach dla gospodarstw domowych zaspakajających podstawowe potrzeby egzystencjalne gospodarstwa domowego.

W **art. 20a** ustawy o zbiorowym określono zawartość taryfy. W tym przepisie wskazano, że taryfa określa rodzaje prowadzonej działalności, rodzaj i strukturę taryfy, taryfowe grupy odbiorców usług, rodzaje i wysokość cen i stawek opłat, warunki rozliczeń, z uwzględnieniem wyposażenia nieruchomości w przyrządy i urządzenia pomiarowe, oraz warunki stosowania cen i stawek opłat. W warunkach stosowania cen i stawek opłat, określa się w szczególności zakres świadczonych usług dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług, standardy jakościowe obsługi odbiorców usług. Taryfa, w zależności od jej rodzaju i struktury, dla poszczególnych taryfowych grup odbiorców usług, także jest zróżnicowana.

Przedmiotowe przepisy są przenoszone z obecnie obowiązującego rozporządzenia taryfowego (§ 4 ust. 1 i 2 oraz § 5) . Z uwagi na faktyczne wkraczanie przedmiotowych regulacji w prawa i obowiązki obywateli, a także brak ich jednoznacznego określenia w ustawie o zbiorowym, stwierdzono, że stanowią one materię ustawową i wymagają przeniesienia do ustawy o zbiorowym. W związku z powyższym stan prawny w tym zakresie, co do zasady, nie ulega zmianie.

W **ust. 4** zakłada się określanie w projekcie taryfy także okresu prognozowanego do 3 lat – w przypadku gdy taryfa ma dotyczyć tylko okresu roku lub 2 lat. Przedmiotowe rozwiązanie pozwoli ustalać, tak jak obecnie, zakładane zmiany cen i stawek opłat w dłuższym, trzyletnim okresie.

W **art. 20b** ustawy o zbiorowym przewiduje się wprowadzenie uprawnień (nie obowiązku) dla gminy do wprowadzenia taryf progresywnych na jej obszarze (w drodze aktu prawa miejscowego) oraz wyznaczenia terminu na składanie deklaracji dotyczących liczby osób w gospodarstwie domowym.

Warto dodać, że *a contrario* wszelkie pozostałe uchwały podejmowane przez radę gminy w sprawie taryf, nie stanowią aktów prawa miejscowego – z uwagi na fakt, że ustawa o zbiorowym tego jednoznacznie nie wskazuje.

W celu ustalenia zasadności podjęcia uchwały rada gminy za pośrednictwem wójta (burmistrza, prezydenta miasta) będzie mogła wystąpić z wnioskiem w postaci papierowej lub elektronicznej do przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego o przekazanie informacji dotyczących rzeczywistej ilości dostarczanej wody do poszczególnych nieruchomości, szacunkowych danych dotyczących średniej ilości dostarczanej wody do poszczególnych nieruchomości, w tym także z podziałem na poszczególne grupy odbiorców, przyjętych założeń dotyczących przeciętnego zużycia wody przez gospodarstwo domowe lub przez osobę w gospodarstwie domowym, do których przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne dostarcza wodę. W tym zakresie decyzję, czy zasadne jest wystąpienie do przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, podejmuje rada gminy. Jednak samego wystąpienia o przedmiotowe dane dokona organ wykonawczy.

Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne wraz z przekazywaniem zestawienia ww. danych może przedstawić radzie gminy ocenę zasadności wprowadzenia taryfy progresywnej mając na uwadze warunki lokalne. Przedmiotowe rozwiązanie ma zapewnić także możliwość uwzględnienia stanowiska tej jednostki przy wprowadzaniu taryfy progresywnej. Przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne mając dodatkową wiedzę na temat potencjalnych problemów technicznych może wskazać inne uwarunkowania, które mogą przesądzić o zasadności wprowadzenia taryfy progresywnej.

Jeżeli rada gminy nie uzyska ww. danych od przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego może zdecydować o podjęciu uchwały dotyczącej taryfy progresywnej po analizie innych danych własnych lub zewnętrznych (ekspertkich) – np. specjalistycznych opracowań, ekspertyz dotyczących wymaganej ilości wody na osobę w gospodarstwie domowym w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb egzystencjalnych gospodarstwa domowego. Należy wskazać, że uzyskanie szczegółowych informacji

od przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych ma wyłącznie pomóc radzie gminy w podjęciu decyzji i jej lepszym dostosowaniu do warunków lokalnych. W przypadku gdy po otrzymaniu przez radę gminy zestawienia albo informacji nie zostanie podjęta uchwała, rada gminy może wystąpić z kolejnym wnioskiem, nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia uzyskania zestawienia albo informacji. Przedmiotowe rozwiązanie ma na celu ograniczenie nowego obowiązku przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych tylko do przypadków, gdy niezbędne jest uzyskanie odpowiednich informacji w celu wprowadzenia taryfy progresywnej. Mając na uwadze zasadę proporcjonalności wystarczające wydaje się przedstawianie odpowiednich informacji w okresach nie częstszych niż co 6 miesięcy.

Szczegółowy sposób określania taryfy progresywnej zostanie określony w nowym rozporządzeniu taryfowym. Projekt ustawy nie przewiduje zapewnienia dodatkowego finansowania w celu wprowadzanych taryf progresywnych.

O wprowadzeniu taryfy progresywnej ma rozstrzygać rada gminy podejmując odpowiednią uchwałę stanowiącą akt prawa miejscowego. Przedmiotowy akt prawny będzie nakładał na wszystkie przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, których będzie dotyczył ten akt prawny, obowiązek wprowadzenia taryfy progresywnej. W tym akcie prawa miejscowego określone zostaną także inne szczegółowe kwestie dotyczące taryfy progresywnej. Konieczność rozstrzygnięcia przedmiotowych okoliczności przez radę gminy wynika z faktu, że to organ publiczny rozstrzyga o specjalnym trybie rozliczania cen i opłat za wodę. Przedmiotowe rozstrzygnięcie w konsekwencji będzie miało wpływ na sytuację prawną obywateli.

Zakłada się także obowiązkowe wprowadzenie minimalnej różnicy cen i stawek opłat ponoszonych z tytułu dostarczenia wody w ilości większej niż poziom bazowy a poniżej tego poziomu. Dostarczanie wody w ilości mniejszej niż poziom bazowy określono jako „obszar osłonowy”.

Zakłada się, że to rada gminy dokona wyboru sposobu ustalenia liczby osób w gospodarstwie domowym na potrzeby dokonywania rozliczeń cen i stawek opłat w ramach taryfy progresywnej.

Należy wskazać, że jeden ze sposobów ustalania liczby osób zamieszkujących w poszczególnych budynkach mieszkalnych i lokalach mieszkalnych przewiduje składanie odpowiednich deklaracji. W przypadku wyboru tego sposobu przez radę gminy – konieczne będzie jednocześnie rozstrzygnięcie o kwestiach technicznych dotyczących składania tych deklaracji, takich jak termin ich składania oraz ich wzory. O przedmiotowych elementach ma rozstrzygać, w formie aktu prawa miejscowego, rada gminy.

Należy wskazać, że podejmowanie czynności przez organy gminy związane z wprowadzeniem taryfy progresywnej może wiązać się z przetwarzaniem danych osobowych – przykładowo przy zbieraniu deklaracji o liczbie osób zamieszkujących w poszczególnych budynkach mieszkalnych i lokalach mieszkalnych, nazwanej „deklaracją o zamieszkanui”. Mając na uwadze powyższe niezbędne jest

określenie odpowiednich zasad i podstaw przetwarzania danych osobowych w tym zakresie na poziomie ustawowym.

W celu realizacji zadań związanych z wprowadzeniem taryfy progresywnej rada gminy oraz wójt (burmistrz lub prezydent miasta) mogą przetwarzać dane osobowe w zakresie i w celu niezbędnym do realizacji tych zadań. Przedmiotowe rozwiązanie zapewni określenie na poziomie ustawowym podstaw prawnych do przetwarzania danych osobowych, zakresu i formy tych danych oraz procedury ich uzyskania. Przedmiotowe rozwiązanie zapewni także odpowiednie zabezpieczenie danych zbieranych przez rady gminy. Jednocześnie zakłada się, że rada gminy będzie przekazywać do przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych wyłącznie zagregowane dane dotyczące liczby osób zamieszkałych w poszczególnych nieruchomościach i lokalach, niezawierające danych osobowych (np. informacji na temat podmiotów, od których te dane zostały zebrane ani także ich imion i nazwisk). Tym samym w projekcie ustawy wprowadza się przepisy dotyczące ochrony danych osobowych;

W **art. 20c** ustawy o zbiorowym przewiduje się, że rada gminy na potrzeby zróżnicowania cen i stawek opłat określonych w taryfie będzie mogła ustalić liczbę osób zamieszkałą w budynku mieszkalnym lub w lokalu. Podstawą takiego ustalenia mogą być:

- 1) dane będące w posiadaniu gminy uzyskane w celu ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zgodnie z metodą określoną w art. 6j ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733, z późn. zm.),
- 2) deklaracje na temat liczby osób zamieszkałych w budynku mieszkalnym lub w lokalu mieszkalnym, zwane „deklaracjami o zamieszkaniu”;
- 3) dane będące w dyspozycji gminy uzyskanych w związku z prowadzeniem rejestru mieszkańców, o którym mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2025 r. poz. 274, z późn. zm.) w zakresie pobytu stałego i pobytu czasowego.

Przedmiotowe rozwiązanie pozwoli jednoznacznie określić zakres i źródło uzyskiwania danych. Warto dodać, że dane z rejestru mieszkańców będą udostępniane w trybie określonym w art. 46 i nast. ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności. Przedmiotowa zmiana zapewni jednoznaczne określenie źródeł (rejestrów), z których będą pozyskiwane dane na potrzeby wprowadzenia taryfy progresywnej, co w konsekwencji wyeliminuje zagrożenie zbierania nadmiarowych danych.

Zakłada się także wprowadzenie obowiązku złożenia deklaracji o zamieszkaniu. W przypadku braku złożenia tej deklaracji w wymaganym terminie budynek mieszkalny albo dany lokal zostanie uznany za zamieszkały przez jedną osobę, co pozwoli oszacować liczbę osób zamieszkujących w poszczególnych gospodarstwach domowych na potrzeby podziału kosztów taryfy.

W przypadku budynków wielolokalowych, w którym ustanowiono odrębną własność lokali, właściciele lokali mieszkalnych lub osoby, którym służy tytuł prawny do lokalu mieszkalnego w budynkach

wielolokalowych, niezwłocznie informują właściciela lub zarządcę budynku wielolokalowego o fakcie złożeniu deklaracji o zamieszkaniu, a także o liczbie osób w tym lokalu wskazanej w tej deklaracji.

W celu uproszczenia procedury składania deklaracji zakłada się jednoznaczne określenie jej elementów na poziomie ustawowym. A następnie wzór takich deklaracji będzie określany przez radę gminy w formie uchwały. W przedmiotowych deklaracjach zakłada się także składanie informacji, o której mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych). Przedmiotowe rozwiązanie ma zapewnić realizację wymogów dotyczących przetwarzania danych osobowych na etapie składania deklaracji.

Projektowany przepis określa także możliwość składania deklaracji w przypadku nowo wybudowanych nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi lub lokalami nie później niż w terminie 30 od dnia uzyskania ostatecznego pozwolenia na użytkowanie budynku. Przedmiotowe pozwolenie warunkuje użytkowanie budynku - tym samym możliwość składania deklaracji uzależniono od wydania tego pozwolenia.

W związku z występującymi zmianami w zakresie liczby osób zamieszkujących w poszczególnych budynkach i lokalach mieszkalnych przewiduje się także określenie procedury zgłaszania tego faktu w celu odpowiedniego dostosowania taryfy progresywnej.

W przypadku ustalania liczby osób zamieszkałych w nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym lub w lokalu mieszkalnym, dane osobowe będące w dyspozycji gminy uzyskane w związku z prowadzeniem rejestru mieszkańców uzyskuje się zgodnie z przepisami art. 46 ust. 1, art. 48, art. 49 ust. 1 i 1a oraz ust. 3 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

Dodatkowo zakłada się, że wójt (burmistrz, prezydent miasta) przetwarza dane osobowe uzyskane z deklaracji o zamieszkaniu także w celu określenia, w drodze decyzji, wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz w celu weryfikacji deklaracji o wysokości tej opłaty. Dane te dotyczą liczby osób zamieszkałych w poszczególnych nieruchomościach zabudowanych budynkami mieszkalnymi i lokalach mieszkalnych. Przedmiotowe rozwiązanie ma na celu umożliwić wykorzystanie przez organy gminy informacji uzyskanych na potrzeby tworzenia odrębnych rejestrów – w celu weryfikacji prawidłowości danych w nich podanych.

W celu rozliczania i weryfikacji opłat określonych w taryfie dotyczącej zbiorowego zaopatrzenia w wodę dla budynku wielolokalowego, w którym ustanowiono odrębną własność lokali, zakłada się przyznanie uprawnień właścicielowi lub zarządcy tego budynku do przetwarzania danych osobowych dotyczących liczby osób w poszczególnych lokalach w zakresie i w celu niezbędnym do realizacji tych zadań. Dane te będą przechowywane przez okres obowiązywania taryfy progresywnej na terenie danej gminy – w celu poszanowania zasady proporcjonalności. Właściciel lub zarządca budynku

wielolokalowego będzie także zapewniał zabezpieczenie tych danych przed ich utratą lub nieuprawnionym dostępem, co zapewni odpowiednią ochronę danych osobowych w ramach ich przetwarzania.

W **art. 20d** ustawy o zbiorowym określono terminy na przekazanie przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego zestawienia dotyczącego liczby osób zamieszkujących w danym budynku mieszkalnym lub lokalu mieszkalnym. Przedmiotowe rozwiązanie ma zapewnić odpowiedni czas dla przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego na przygotowanie projektu wniosku o zatwierdzenie nowej taryfy.

W **art. 20e** ustawy o zbiorowym wskazano, że w odpowiednim terminie od dnia wejścia w życie aktu prawa miejscowego przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne będzie obowiązane wystąpić z wnioskiem o zatwierdzenie nowego projektu taryfy albo z wnioskiem o skrócenie okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy. Przedmiotowe rozwiązanie ma zmobilizować przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne do dostosowania obecnie obowiązujących taryf do systemu progresywnego wprowadzonego przez gminę;

6) w **art. 23** ustawy o zbiorowym zakłada się uzupełnienie upoważnienia ustawowego oraz wytycznych do wydania rozporządzenia. W związku z wątpliwościami dotyczącymi umocowania ustawowego niektórych przepisów obecnie obowiązującego rozporządzenia taryfowego (§ 4 ust. 3 i § 14), konieczne jest uzupełnienie upoważnienia ustawowego i wytycznych do wydania rozporządzenia. Doprecyzowanie zakresu rozporządzenia taryfowego pozwoli na jednoznaczne i prawidłowe określenie szczegółowego sposobu określania taryf;

7) w **art. 24b ust. 1 i 2** ustawy o zbiorowym zakłada się zmianę procedury zatwierdzania taryfy – taryfa będzie podlegać zatwierdzeniu w drodze uchwały, a nie decyzji administracyjnej. Dodatkowo przewiduje się zmianę organu dokonującego zatwierdzenia z organu regulacyjnego na radę gminy.

Zaproponowane rozwiązanie jest zgodne z oczekiwaniem strony samorządowej zmierzającym do ponownego powierzenia gminom kompetencji do zatwierdzania taryf. Przedmiotowa zmiana ma na celu także decentralizację zadań związanych z zatwierdzaniem taryf z poziomu regionalnego – RZGW PGW WP na poziom gminny, co w lepszym stopniu pozwoli dostosować realizowane w tym zakresie zadania do potrzeb społeczności lokalnych.

Zatwierdzenie w drodze uchwały rady gminy taryfy wyklucza tryb postępowania administracyjnego – odwoławczego – zaskarżania przedmiotowych rozstrzygnięć w drodze odwołania od decyzji.

Kompletny wniosek o zatwierdzenie taryfy będzie składać się do rady gminy za pośrednictwem wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Wynika to z faktu, że wójt, burmistrz i prezydent miasta pełnią rolę organu wykonawczego w swoich gminach;

8) w **art. 24b ust. 2a** ustawy o zbiorowym zakłada się, że do zatwierdzania taryf nie stosuje się ustawy

z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, zwanej dalej „kpa”, chyba że ustawa lub odrębne ustawy tak stanowią. Przedmiotowe rozwiązanie ma na celu wyeliminowanie potencjalnych wątpliwości dotyczących trybu zatwierdzania taryf. W tym przypadku tylko do dokonywania uzgodnienia taryfy przez organ regulacyjny będą miały zastosowanie przepisy kpa;

9) w **art. 24b ust. 4a** ustawy o zbiorowym zakłada się, że w przypadku gdy dotychczasowa taryfa została ustanowiona na okres roku lub 2 lat, do wniosku dołączać się będzie także aktualizację prognozy zmian rodzaju i wysokości cen i stawek opłat, o ile te ceny i stawki opłat mają ulec zmianie zgodnie z projektem taryfy względem prognozy. Przedmiotowe rozwiązanie pozwoli ocenić w perspektywie 3 lat czy planowane są zmiany cen i stawek opłat. Wynika to z faktu, że w rozliczeniu taryf uwzględniane są w niektórych przypadkach m.in. plany realizacji inwestycji, których koszty ponoszone są przez dłuższy okres niż roku;

10) w dodawanym **art. 24ba** ustawy o zbiorowym zakłada się wprowadzenie wymogu dokonywania uzgodnienia z organem regulacyjnym projektu taryfy wraz z uzasadnieniem. Uzgodnienie będzie dokonywane w przypadku gdy przewidziana przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne zmiana taryfy zakłada zmianę w co najmniej jednej taryfowej grupie odbiorców usług ceny wskaźnikowej taryfy dotyczącej zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub ścieków obowiązującej w dniu złożenia wniosku o zatwierdzenie taryfy o więcej niż o wysokość wskaźnika taryfowego w co najmniej jednym okresie kolejnych 12 miesięcy z planowanego okresu 3 lat obowiązywania taryfy lub zmiany ceny wskaźnikowej w aktualizacji prognozowanej zmiany rodzaju i wysokości cen i stawek opłat, o ile doprowadzi on do przekroczenia wysokości zmiany taryfy o 15%.

Wskaźnik taryfowy oblicza się jako sumę 15% oraz zaokrągloną do pełnych procentów średnią wysokość średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem ogłaszanych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, w formie komunikatu, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, z trzech ostatnich lat poprzedzających rok złożenia wniosku o zatwierdzenie taryfy. Jeżeli w dniu składania wniosku o zatwierdzenie taryfy wysokość średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za rok poprzedni nie została jeszcze ogłoszona to do obliczenia wskaźnika taryfowego bierze się pod uwagę zamiast danych z roku poprzedniego dane z czwartego roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o zatwierdzenie taryfy.

Przedmiotowe rozwiązanie ma zapewnić odpowiednią weryfikację zasadności znacznej zmiany taryfy. Wskaźnik 15%, od którego ustala się wymóg dokonania uzgodnienia, został ustalony na podstawie sumy prognozowanej dynamiki zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych na rok 2023 wraz z wytycznymi dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych – 12% powiększonej o 3 punkty procentowe. Te wytyczne są podstawą kalkulacji cen i stawek opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę. Wskaźnik 12% jest to baza z ich najaktualniejszej wersji opublikowanej przez Ministerstwo Finansów. Powiększenie o kolejne 3 punkty procentowe pozwoli na zmianę tych pozycji kosztowych

kształtujących ceny, które nie są indeksowane wskaźnikami takimi jak np. amortyzacja, koszt zakupu energii elektrycznej, wynagrodzenia. Gwarantuje to możliwość ponadinflacyjnej zmiany niezbędnych przychodów – bez konieczności szczegółowej analizy zmiany cen.

Podstawą ustalenia potencjalnej zmiany będzie cena wskaźnikowa – określony obecnie w rozporządzeniu taryfowym wskaźnik ustalany dla każdej taryfowej grupy odbiorców usług.

W projekcie ustawy zakłada się określenie sposobu obliczania ceny wskaźnikowej, w celu jednoznacznego przesądzenia sposobu ustalenia przypadków, w których wymagane jest dokonanie uzgodnienia projektu taryfy. Zakłada się, że cena wskaźnikowa będzie ustalana, jak to ma miejsce obecnie na podstawie przepisów rozporządzenia taryfowego. Do jej ustalenia bierze się pod uwagę:

- 1) sumę należności za wodę w danym okresie, wynikających z cen i stawek opłat (zł), podzieloną przez wielkość sprzedaży wody (m^3) w danym okresie albo
- 2) sumę należności za odprowadzone ścieki w danym okresie, wynikających z cen i stawek opłat (zł), podzieloną przez ilość odprowadzonych ścieków (m^3) w danym okresie.

W przypadku gdy projekt taryfy będzie zakładał jej obowiązywanie na okres roku lub 2 lat zmiany taryfy, poza okresem planowanego obowiązywania taryfy, ustalany będzie dla prognozowanego zmiany taryfy, określonego w projekcie taryfy w okresie objętym tą prognozą. Przedmiotowe rozwiązanie pozwoli, nawet w przypadku projektów taryf obejmujących krótszy okres obowiązywania, ustalić czy prawidłowo skalkulowano zmiany cen i stawek opłat z uwzględnieniem wydatków długoterminowych – takich jak np. inwestycje.

Organ regulacyjny będzie dokonywał uzgodnienia na podstawie takich danych i w takim samym zakresie jak to ma miejsce obecnie. Związane jest to z faktem, że obecne dane przedstawiane przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne do oceny zasadności zmian taryfy są odpowiednie i wystarczające do dokonania oceny w zakresie potrzeby zmiany kosztów taryf. Jednocześnie w postępowaniu w sprawie uzgodnienia projektu taryfy przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne będzie uczestniczyć na prawach strony. Pozwoli to tej jednostce, w razie potrzeby przedstawiać odpowiednie informacje lub wyjaśnienia – jeżeli będą one niezbędne do kompleksowej oceny projektu taryfy.

Ponadto w projekcie ustawy zakłada się jednoznaczne rozstrzygnięcie trybu dokonywania uzgodnienia – które ma następować w sposób określony w art. 106 kpa w zakresie nieuregulowanym odmiennie w ustawie o zbiorowym.

W celu zapewnienia sprawności prowadzonego postępowania w sprawie zatwierdzenia taryfy – uzgodnienie dokonywane przez organ regulacyjny ma być dokonane w terminie 45 dni kalendarzowych od dnia otrzymania wniosku wraz z odpowiednimi załącznikami. Uzgodnienie ma następować w formie postanowienia. Sformalizowane rozstrzygnięcie w tym zakresie i tryb dokonywania uzgodnienia zapewni odpowiednie standardy – bezstronności prowadzonego postępowania i prawidłowej,

kompleksowej oceny projektu taryfy. W celu ułatwienia ewentualnej poprawy projektu wniosku o zatwierdzenie taryfy – zakłada się, że w postanowieniu o odmowie uzgodnienia projektu taryfy będzie wskazywało się także elementy projektu taryfy lub uzasadnienia wymagające poprawienia, o ile takie elementy zostaną ustalone przez organ.

Zakłada się, że w przypadku kiedy organ regulacyjny dokona (pozytywnego) uzgodnienia projektu taryfy brak jest potrzeby określania dodatkowych procedur wskazujących na sposób poprawy projektu taryfy, z następujących względów. Jeżeli organ regulacyjny (pozytywnie) uzgodnił projekt taryfy to pomimo drobnym błędów, braków albo nieścisłości, które nie mają zasadniczego wpływu na taryfę, uznaje ten projekt za odpowiedni, czyli spełniający przesłanki ustawowe do zatwierdzenia. Mając jednak na uwadze, że proces zatwierdzania taryfy jest cykliczny (wymaga składania nowych wniosków co określony czas – rok, 2 lub 3 lata) celowe jest by nowe projekty taryf nie zawierały zidentyfikowanych błędów lub braków. Dodatkowo należy podkreślić, że to nie organ regulacyjny zatwierdza projekt taryfy a jedynie go uzgadnia lub opiniuje. Tym samym pozytywne stanowisko (w formie uzgodnienia lub opinii) organu regulacyjnego nie przesądza, że rada gminy nie uzna zidentyfikowanych przez organ regulacyjny błędów i braków za na tyle istotne, że w jej ocenie nie będzie można zatwierdzić taryfy. Rada gminy w tym zakresie nie jest związana pozytywnym stanowiskiem organu regulacyjnego, w szczególności jego opinią. W związku z tym poprawki wskazane przy (pozytywnym) uzgodnieniu lub opinii organu regulacyjnego nie prowadzą do skutków prawnych, a w konsekwencji, w ocenie Ministerstwa Infrastruktury, z tego względu nie ma potrzeby ustawowego uregulowania trybu ich uwzględnienia.

W projektowanych przepisach jednoznacznie określono także podstawy ewentualnej odmowy dokonania uzgodnienia projektu taryfy przez organ regulacyjny. W tym zakresie organ będzie związany przepisami prawa.

W celu zapewnienie terminowego dokonywania uzgodnienia zakłada się także szczegółowe ustalenie czynności dokonywanych w tym zakresie przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) a także zakres dokumentacji przekazywany do organu regulacyjnego.

W przypadku braku przedstawienia stanowiska przez organ regulacyjny w ww. terminie minister właściwy do spraw gospodarki wodnej będzie wymierzał właściwemu organowi regulacyjnemu, w drodze decyzji, na którą przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, karę w wysokości 100 zł za każdy dzień opóźnienia, co zostało określone w **art. 29a**;

11) w dodawanym **art. 24bb** ustawy o zbiorowym zakłada się określenie środków odwoławczych w przypadku odmowy uzgodnienia projektu taryfy. W tym przypadku przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne lub wójt (burmistrza lub prezydenta miasta) niezadowolone z postanowienia w przedmiocie odmowy zatwierdzenia taryfy może wnieść skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Tym samym przewiduje się rezygnację z administracyjnego trybu zaskarżania

postanowienia organu regulacyjnego. Przedmiotowe rozwiązanie ma skrócić tryb ewentualnego skarżenia kwestii związanych z zatwierdzaniem taryf. Zwrot wniosku o zatwierdzenie taryfy stosuje się od momentu uzyskania przymiotu prawomocności przez postanowienie o odmowie uzgodnienia projektu taryfy.

Zakłada się, że postanowienie o odmowie uzgodnienia taryfy będzie doręczane bezpośrednio zarówno przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjnemu jak i wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta). Wójt (burmistrza lub prezydenta miasta) będzie zwracał wniosek o zatwierdzenie taryfy do wnioskodawcy, niezwłocznie po otrzymaniu postanowienia o odmowie zatwierdzenia taryfy. Tym samym, jeżeli przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie zdecyduje się na zaskarżenie postanowienia o odmowie uzgodnienia taryfy, będzie mogło wprowadzić odpowiednie korekty w projekcie taryfy w celu uzyskania pozytywnej oceny organu regulacyjnego (uzgodnienia). W tym przypadku wnioskodawca będzie mógł złożyć nowy wniosek o zatwierdzenie taryfy uwzględniający zmiany wynikające ze stanowiska organu regulacyjnego zawartego w postanowieniu;

12) w dodawanym **art. 24bc** ustawy o zbiorowym zakłada się, że w przypadku gdy projekt taryfy nie będzie wymagał uzgodnienia, wójt (burmistrz lub prezydent miasta) może w terminie 7 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku o zatwierdzenie taryfy wystąpić do organu regulacyjnego o opinię dotyczącą projektu taryfy w zakresie, o którym mowa w art. 24ba ust. 3, mając na uwadze ochronę odbiorców usług w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadza ścieków przed nieuzasadnioną zmianą cen tych usług. W takim przypadku organ gminy będzie mógł otrzymać stanowisko specjalistycznego organu, co do zasadności podwyższenia taryfy zgodnie z wnioskiem przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Jednocześnie określono, że organ regulacyjny wydaje opinię w terminie 45 dni od dnia wystąpienia wójta (burmistrza, prezydenta miasta), a niewydanie opinii w tym terminie traktuje się jako wydanie pozytywnej opinii do projektu taryfy.

Do przedmiotowej opinii będą miały zastosowanie następujące przepisy dotyczące uzgodnienia, określające:

- 1) podstawy prawnej podjętego rozstrzygnięcia, a także dokumentów przedkładanych organowi regulacyjnemu w celu wydania opinii (art. 24ba ust. 8 i 10),
- 2) podmiotów, którym doręcza się przedmiotową opinię (art. 24bb ust. 2);

13) w dodawanym **art. 24bd** wskazano, że jeżeli wniosek o zatwierdzenie taryfy nie jest kompletny – nie załączono wszystkich odpowiednich załączników – wójt, burmistrz lub prezydent miasta będzie wzywał przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne do uzupełnienia, poprawienia lub przekazania określonych dokumentów w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.

14) uchylenie **art. 24c** w ustawie o zbiorowym związane jest z pozbawieniem organu regulacyjnego kompetencji do zatwierdzania taryfy. Przedmiotowa czynność była dokonywana w ramach postępowania administracyjnego. Konsekwencją przedmiotowej zmiany jest także uchylenie przepisów

dotyczących „tymczasowej taryfy”. Przedmiotowa taryfa była określana przez organ regulacyjny w sytuacji gdy wynik oceny, weryfikacji lub analizy dokonywanych w ramach zatwierdzania taryfy był negatywny z powodu warunków ekonomicznych wykonywania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne działalności gospodarczej, wskazujących na konieczność obniżenia cen i stawek opłat poniżej cen i stawek opłat zawartych w projekcie taryfy, a przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie przedłożyło w terminie poprawionego projektu taryfy. Ten rodzaj taryfy określał organ regulacyjny, w drodze decyzji, biorąc pod uwagę warunki ekonomiczne wykonywania działalności gospodarczej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne oraz zapewniając pokrycie uzasadnionych kosztów tego przedsiębiorstwa. Z uwagi na fakt, że obecnie zatwierdzanie taryfy nie będzie następowało w formie decyzji administracyjnej i rola rady gminy zostanie ograniczona tylko do zatwierdzenia bądź odmowy zatwierdzenia taryfy – należało zrezygnować z tymczasowej taryfy.

Konsekwencje prawne braku zatwierdzenia taryfy w terminie przez radę gminy określono w art. 24cc, mając na względzie przede wszystkim potrzebę zapewnienia ciągłości obowiązywania na terenie gminy taryf;

15) dodanie **art. 24ca–24cd** do ustawy o zbiorowym ma na celu określenie nowej procedury zatwierdzania taryfy przez radę gminy, a także ustalenia skutków jej wzruszenia w trybie stwierdzenia nieważności uchwały w przedmiocie zatwierdzenia albo odmowy zatwierdzenia taryfy.

Na wstępie należy wskazać, że wniosek o zatwierdzenie taryfy ma być przedłożony do rady gminy 120 dni przed upływem okresu ważności dotychczasowej taryfy. Następnie wójt, burmistrz lub prezydent miasta będzie dokonywał oceny formalnej a następnie merytorycznej otrzymanego wniosku (projektu taryfy i uzasadnienia) – w zakresie zgodności z przepisami, analizy i weryfikacji zmiany warunków ekonomicznych. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) nie dokonuje oceny, analizy i weryfikacji, jeżeli w całości przychylił się do oceny projektu taryfy przedstawionej w uzgodnieniu albo w opinii organu regulacyjnego. Przedmiotowe rozwiązanie ma uprościć procedurę zatwierdzania taryf i możliwość w pełni wykorzystania stanowiska (uzgodnienia lub opinii) organu specjalistycznego. Tym samym nie będzie potrzeby dokonywania ponownej analizy projektu taryfy i przedstawiania oceny w tym zakresie jeżeli organy gminy w całości uznają za zasadne stanowisko organu regulacyjnego wyrażone w uzgodnieniu lub opinii. Następnie na podstawie przedłożonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne dokumentów, biorąc pod uwagę także ewentualny brak zastosowania się do wezwania wójt, burmistrz lub prezydent miasta, zostaną opracowane rekomendacje, w tym zawierające wyniki oceny dotyczące zatwierdzenia albo odmowy zatwierdzenia taryfy wraz z uzasadnieniem. Przedmiotowe rekomendacje wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekaże wraz z dokumentacją w sprawie radzie gminy.

Należy wskazać, że zakres merytorycznej kontroli projektu taryfy nie ulegnie zmianie względem

obecnie obowiązujących wymogów prawnych.

Dodatkowo w celu zapewnienia społecznej kontroli procesu zatwierdzania taryf wójt, burmistrz lub prezydent miasta będzie niezwłocznie ogłaszał na stronie BIP właściwej gminy własne rekomendacje, stanowisko organu regulacyjnego w zakresie zatwierdzenia taryfy, a także ogólne, istotne dane ekonomiczne mające wpływ na ustalenie w taryfie cen i stawek opłat, w szczególności planowane zmiany warunków ekonomicznych wpływających na poziom kosztów w latach obowiązywania taryfy oraz planowane koszty inwestycji wynikające z planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych w latach obowiązywania nowej taryfy, jeżeli nie zostały one przedstawione w rekomendacjach, stanowiących podstawę zatwierdzenia taryfy, jeżeli nie zostały ujęte w rekomendacji. Przedmiotowe rozwiązanie pozwoli także na ocenę przez społeczność lokalną zasadności wprowadzanych zmian przewidzianych w nowej taryfie.

Następnie rada gminy niezwłocznie podejmuje uchwałę o zatwierdzeniu albo odmowie zatwierdzenia taryfy, mając na uwadze wyniki oceny, analizy i weryfikację, rekomendację wójta (burmistrza, prezydenta miasta), a także własną ocenę otrzymanej rekomendacji i dokumentów. W tym przypadku w uzasadnieniu do uchwały wskazuje się także oceny dokonane przez organ regulacyjny, do których przychyła się rada gminy. Co do zasady wszelkie projekty aktów poddawanych pod głosowanie organów uchwałodawczych jednostek samorządu terytorialnego wymagają uzasadnienia (będzie ono dołączane już na etapie składania projektu uchwały pod obrady rady gminy). Uzasadnienie jest szczególnym rodzajem wypowiedzi, albowiem stanowi wypadkową realizacji obowiązku proceduralnego w zakresie wskazania przesłanek zatwierdzenia bądź odmowy zatwierdzenia taryfy i oceny własnej rady gminy, oraz społecznie uwarunkowanej potrzeby wskazania motywów decyzji o charakterze władczym podejmowanych wobec innych podmiotów. Jednoznaczne wskazanie motywów podjętego rozstrzygnięcia rady gminy umożliwia przeprowadzenie analizy nadzorczej, a także analizę prawidłowości dokonanego rozstrzygnięcia w ramach postępowania nadzorczego. Jeżeli rada gminy w całości przychyła się do oceny projektu taryfy przedstawionej w uzgodnieniu albo w opinii rada gminy podejmuje uchwałę o zatwierdzeniu albo o odmowie zatwierdzenia taryfy wyłącznie na podstawie tej oceny i rekomendacji wójta, (burmistrza, prezydenta miasta), którą wyraża w uzasadnieniu do uchwały.

Uchwała o zatwierdzeniu albo o odmowie zatwierdzenia taryfy jest podejmowana do 14 dni przed dniem upływu okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy, chyba że wystąpiły szczególne okoliczności znacznie utrudniające lub uniemożliwiające dotrzymanie tego terminu, w szczególności takie, jak niedotrzymanie przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne terminu przedstawienia projektu taryfy lub opóźnienie w uzyskaniu stanowiska od organu regulacyjnego lub wystąpiły opóźnienia w uzupełnianiu lub przekazywaniu dokumentacji zgodnie z art. 24ca ust. 3.

Niedochowanie przez radę gminy terminu 120 dni od dnia wniesienia kompletnego wniosku o zatwierdzenie taryfy przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, skutkuje wejściem w życie

następnego dnia po upływie okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy, taryfy, której projekt doręczono do wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Rada gminy kierując się wynikami analiz, weryfikacji, oceny dokonanej przez wójta, jego rekomendacjami a także własnymi ustaleniami w tym zakresie podejmuje decyzje dotyczącą zatwierdzenia taryfy. Jeżeli wniosek o zatwierdzenie taryfy został złożony po terminie, a rada gminy nie podejmie uchwały o jej zatwierdzeniu albo o odmowie zatwierdzenia taryfy do 14 dni przed upływem okresu jej obowiązywania, to czas obowiązywania dotychczasowej taryfy przedłuży się do czasu zatwierdzenia nowej taryfy. Przedmiotowe rozwiązania przewiduje dodawany **art. 24cc**.

Dodatkowo, zakłada się wprowadzenie fakultatywnych przesłanek odmowy zatwierdzenia taryfy. Dotyczą one:

- 1) negatywnej opinii organu regulacyjnego (która nie jest wiążąca) – w przypadku uznania stanowiska wyrażonego w takiej opinii za zasadne, oraz
- 2) braku uzupełnienia, poprawienia lub przekazania (pomimo wezwania) wymaganej dokumentacji, o ile naruszenia w tym zakresie faktycznie uniemożliwią dokonanie oceny projektu taryfy.

Wyjątkowo nawet w przypadku, o którym mowa w pkt 2, może dojść do zatwierdzenia taryfy, jeżeli braki, nieprawidłowości w dokumentacji, którą dysponuje rada gminy nie mogą mieć wpływu na zatwierdzenie taryfy (przykładowo gdy wystąpią nieprawidłowości o charakterze porządkowym, redakcyjnym).

Rada gminy będzie też mogła fakultatywnie odmówić zatwierdzenia taryfy w sytuacji gdy do wniosku o zatwierdzenie taryfy będzie dołączona opinia organu regulacyjnego, o której mowa w art. 24bc ust. 1 projektu ustawy. Wynika to z charakteru opinii – czyli niewiążącego stanowiska organu specjalistycznego, które ma pomóc w dokonaniu rozstrzygnięcia. Ostateczna decyzja w tym przypadku będzie należała do rady gminy. Należy wskazać, że zarówno opinia, jak i dokonywane uzgodnienie merytorycznie będą wymagały analizy w tym samym zakresie – różniąc się wyłącznie formą wydanego rozstrzygnięcia.

W związku z powyższym opinia organu regulacyjnego – stanowić będzie opinię specjalistyczną mającą wyłącznie pomóc radzie gminy w dokonaniu oceny projektu taryfy.

Należy wskazać, że przesłanki zatwierdzenia lub odmowy zatwierdzenia taryfy są takie same jak obecnie – pierwsze dotyczą zgodności z przepisami ustawy, a drugie celowości ponoszenia kosztów w celu zapewnienia ochrony interesów odbiorców usług przed nieuzasadnioną zmianą cen, co jest analogicznym rozwiązaniem do obecnie obowiązującego na podstawie przepisu art. 24c ust. 1.

W przypadku podjęcia przez radę gminy uchwały o odmowie zatwierdzenia taryfy, przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne składa nowy wniosek o zatwierdzenie taryfy uwzględniający stanowisko rady gminy wyrażone w tej uchwale.

Z uwagi na fakt, że uchwały rady gminy w przedmiocie zatwierdzenia a także odmowy zatwierdzenia taryfy podlegają weryfikacji przez wojewodę, który jako organ nadzoru może stwierdzić nieważność takiej uchwały, w **art. 24cd** uregulowano kwestie obowiązywania taryfy w takich przypadkach.. W razie stwierdzenia nieważności uchwały o zatwierdzeniu taryfy albo niestwierdzeniu nieważności uchwały o odmowie zatwierdzenia taryfy czas dotychczas obowiązującej taryfy przedłuża się o 120 dni od dnia doręczenia radzie gminy rozstrzygnięcia nadzorczego. Gmina niezwłocznie informuje o tym rozstrzygnięciu i jego treści przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne.. Natomiast w przypadku stwierdzenia nieważności uchwały o odmowie zatwierdzeniu taryfy, taryfa, której projekt doręczono do wójta (burmistrza, prezydenta miasta) wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia doręczenia radzie gminy rozstrzygnięcia nadzorczego. Przedmiotowe przepisy mają zapewnić ciągłość obowiązywania na terenie gminy określonych taryf, by zapewnić realizację zadań publicznych w zakresie zbiorowego dostarczania wody i zbiorowego odprowadzania ścieków;

16) uchylenie **art. 24d** ustawy o zbiorowym, związane jest z likwidacją opłaty, którą ponosiło się na rzecz organu regulacyjnego za wydanie decyzji zatwierdzającej taryfę. Z uwagi na zmianę organu właściwego do spraw zatwierdzania taryf na gminy i rozdzieleniu wniosków rozpatrywanych przez jeden organ – RZGW PGWWP na liczne jednostki gminne – wpływy z przedmiotowej opłaty dla gmin byłyby na tyle nieznaczące, że zakłada się ich likwidację;

17) zmiany w **art. 24e** ustawy o zbiorowym związane są z:

- a) likwidacją instrumentu prawnego w postaci „tymczasowej taryfy” (przez uchylenia art. 24c ustawy o zbiorowym), a także trybu administracyjnego zatwierdzania taryfy,
- b) ujednolicenie ogłaszania obowiązujących taryf – na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwej gminy,
- c) zapewnieniem organowi regulacyjnego informacji na temat obowiązujących taryf przez wprowadzenie obowiązku doręczania mu uchwał rady gminy zatwierdzających taryfy oraz taryf w odpowiednim terminie.

W nowym stanie prawnym organy regulacyjne nadal będą obowiązane do zbierania i przetwarzania informacji dotyczących przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych – w szczególności obliczania średnich cen dostaw wody i odbioru ścieków, co z kolei będzie podlegać obowiązkowej publikacji. W przypadku braku obligatoryjnego przekazywania każdej uchwały rady gminy, organ regulacyjny zostałby pozbawiony materiału źródłowego do realizacji obowiązku ustawowego.

Ponadto z uwagi na fakt, że projekt ustawy przewiduje przypadki obowiązywania taryfy, które nie będą zatwierdzone przez radę gminy, mianowicie:

- a) w sytuacji braku podjęcia przez radę gminy uchwały w odpowiednim terminie (co jest przewidziane w art. 24cc),
- b) w sytuacji stwierdzenia nieważności uchwały o odmowie zatwierdzenia taryfy (co jest

przewidziane w art. 24cd ust. 2)

- wskazane jest przesądzenie, że także te taryfy będą odpowiednio ogłoszone i tak samo jak taryfy zatwierdzone – będą one dostępne na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwej gminy;

18) zmiany w **art. 24f i art. 24g** ustawy o zbiorowym stanowią zmiany wynikowe związane z faktem likwidacji „tymczasowej taryfy”, a także ujednolicenia sposobu ogłaszania wszystkich taryf (zatwierdzonych, a także niezatwierdzonych a obowiązujących z mocy prawa);

19) zmiany w **art. 24i** ustawy o zbiorowym są także zmianami wynikowymi wobec zmian przewidujących zatwierdzanie taryf w formie uchwały rady gminy a nie decyzji administracyjnej organu regulacyjnego. Wprowadza się zmiany wynikowe związane z koniecznością dostarczania uchwały zatwierdzającej taryfę właściwym podmiotom i jej ogłoszenia;

20) zmiany w **art. 24j** ustawy o zbiorowym stanowią zmiany wynikowe względem przejęcia przez radę gminy od organu regulacyjnego kompetencji do zatwierdzania taryf, w tym także skracania okresu obowiązywania taryfy. W procedurze skracania okresu obowiązywania taryf, z uwagi na fakt, że także w jej ramach dokonywane jest zatwierdzanie nowej taryfy, celowe jest dokonywanie uzgodnienia z organem regulacyjnym w takim samym przypadku jak w sytuacji samego zatwierdzania taryf. W przypadku zatwierdzenia nowej taryfy określono, że zastąpi ona dotychczasową taryfę. Celem projektowanej regulacji jest częściowy powrót do uregulowań obowiązujących przed wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę oraz zbiorowym odprowadzaniu ścieków. W tym okresie zatwierdzanie taryfy następowało w formie uchwały, która nie stanowiła aktu prawa miejscowego. Analogicznie obecnie przewiduje się, że skracanie okresu obowiązywania taryfy także będzie następowało w formie uchwały, która nie będzie stanowiła aktu prawa miejscowego. Wynika to z faktu, że organ dokonując skrócenia okresu obowiązywania taryfy nie ustanawia żadnych norm o charakterze generalno-abstrakcyjnym mających obowiązywać na obszarze działania tego organu. Ponadto, nie byłoby spójne dokonywanie czynności zatwierdzających taryfę w formie uchwały niebędącej aktem prawa miejscowego a podejmowanie innych czynności względem tej samej taryfy – już w formie aktu prawa miejscowego. Obydwie te formy działania rady gminy dotyczą taryfy zaproponowanej przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne. Tym samym uchwała w sprawie skrócenia okresu zatwierdzenia taryfy nie będzie stanowić aktu prawa miejscowego;

W projektowanym przepisie doprecyzowano także relację terminu wejścia w życie taryfy progresywnej z terminem obowiązywania dotychczasowej taryfy poprzez uzupełnienie katalogu „uzasadnionych przypadków” o „potrzebę wprowadzenia taryfy progresywnej” – jako samodzielnej przesłanki. Przedmiotowe rozwiązanie wyeliminuje potencjalne wątpliwości interpretacyjne w zakresie możliwości skrócenia okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy – tylko z uwagi na potrzebę wprowadzenia

taryfy progresywnej. 21) w **art. 25** ustawy o zbiorowym uzupełniono delegację ustawową do wydania rozporządzenia taryfowego o jednoznaczne wskazanie, że w rozporządzeniu określa się także wzory tabel stanowiące załącznik do uzasadnienia wniosku taryfowego. Przedmiotowe wzory tabel są określone już w obecnie obowiązującym rozporządzeniu taryfowym. Należy jednak wskazać, że obowiązujące upoważnienie ustawowe wymaga uzupełnienia, aby informacje prezentowane w rozporządzeniu taryfowym nie wykraczały poza jego zakres;

22) w **art. 26** po ust. 3 dodaje się **ust. 4** ustawy o zbiorowym, w którym wyjaśniono w jaki sposób należy dokonywać rozliczenia taryfy progresywnej w przypadku budynków z jednym wodomierzem. W przypadku stosowania taryfy progresywnej budynki mieszkalne wielolokalowe, w których rozliczenie za zbiorowe zaopatrzenie w wodę dokonywane jest między właścicielem lub zarządcą tego budynku a przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym, poziom bazowy i poziomy nadbazowe ustala się dla całego budynku wielolokalowego a nie dla poszczególnych lokali, z wyjątkiem tych lokali, dla których osoba korzystająca zawarła odrębną umowę. Przedmiotowy przepis jest dodawany w celu wyjaśnienia wątpliwości, co do sposobu dokonywania rozliczenia taryfy progresywnej w przypadku budynków z jednym wodomierzem.

23) w **art. 27** po ust. 1 dodaje się **ust. 1a-1c** ustawy o zbiorowym, w których zakłada się określić sposób ustalania wody na potrzeby rozliczenia z przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym w przypadku nieprawidłowego działania wodomierza głównego. Dotychczas przedmiotowe kwestie były uregulowane w rozporządzeniu taryfowym (§ 18). Należy jednak wskazać, że powstają wątpliwości dotyczące wpisywania się tych przepisów w zakres upoważnienia ustawowego. W związku z tym celowe jest przeniesienie tych przepisów do ustawy o zbiorowym.

Przedmiotowy przepis zakłada, że w przypadku stwierdzenia nieprawidłowego działania wodomierza głównego ilość pobranej wody ustala się na podstawie średniego zużycia wody w okresie 3 miesięcy przed stwierdzeniem nieprawidłowego działania wodomierza. Natomiast gdy nie jest możliwe ustalenie ilości pobranej wody w ten sposób dokonuje się ustaleń na podstawie średniego zużycia wody w analogicznym okresie roku ubiegłego lub na podstawie iloczynu średniomiesięcznego zużycia wody w roku ubiegłym i liczby miesięcy nieprawidłowego działania wodomierza;

24) zmiany w **art. 27a** w **ust. 3** ustawy o zbiorowym mają na celu dostosowanie do zmian zakładanych w projekcie ustawy z zakresu kompetencji organu regulacyjnego. W związku z tym zakłada się:

- a) pozbawienie organu regulacyjnego kompetencji do zatwierdzania taryf (**uchylenie pkt 2**);
- b) przypisanie nowego zadania w zakresie uzgadniania i opiniowania projektu taryfy, w przypadkach gdy jest to wymagane (**dodanie pkt 2a**);
- c) ograniczenie kompetencji do wymierzania kar pieniężnych – tylko do działań, które nie są związane z zatwierdzaniem taryf (**zmiana w pkt 4**), co ma na celu przypisanie całego procesu zatwierdzania taryf i także karania w przypadku występowania naruszeń w tym zakresie –

do gmin;

25) zmiany w **art. 27c ust. 1** ustawy o zbiorowym mają charakter legislacyjny i polegają na usunięciu wcześniej użytego w ustawie publikatora ustawy;

26) zmiany w **art. 29** ustawy o zbiorowym zakładają zmianę organu właściwego w sprawach kar pieniężnych z organu regulacyjnego na wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) za nieprawidłowe działania lub zaniechania związane z zatwierdzaniem taryf. Przedmiotowe rozwiązanie ma na celu zapewnienie pełnej kontroli organom gminy nad przebiegiem procesu zatwierdzania taryf w tym przyznanie form nacisku w postaci kar pieniężnych w celu doprowadzenia do zatwierdzania taryf.

Ponadto zakłada się (zmiana w **ust. 1a**) rozszerzenie przypadków, w których będzie nakładana kara. Przewiduje się, że karze może podlegać również ten, kto nie przestrzega obowiązku przedstawienia do zatwierdzenia taryfy w przypadku zobowiązania do takiego działania przepisami gminy – nakazującymi wprowadzenie taryfy progresywnej.

Ponadto zakłada się (zmiana w **ust. 2**) rozszerzenie katalogu kar pieniężnych o zawyżanie ceny i stawki, które nie zostały zatwierdzone, lecz z mocy prawa obowiązują (sytuacje o których mowa w art. 24cc i art. 24cd ust. 2).

Także wójt (burmistrz lub prezydent miasta) przejął kompetencje do nakładania kar pieniężnych na osoby sprawujące funkcje kierownika przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego, które są związane z naruszeniami z zakresu zatwierdzania taryf. Zmiany projektowanego art. 29 ust. 8 i dodanie ust. 8a w tym przepisie ustawy o zbiorowym, mają wyłącznie charakter wynikowy w związku z przejęciem przez radę gminy kompetencji do zatwierdzania taryf. W związku z tym nie wprowadza się zmian w zakresie obowiązujących dotychczas zasad odpowiedzialności za naruszenia przez osobę sprawującą funkcję kierownika przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Warto dodać, że obecnie obowiązujące przepisy ze swej istoty (mając charakter administracyjnych kar pieniężnych) i braku regulacji szczególnych nie przewidują jako przesłanki odpowiedzialności osoby sprawującej funkcję kierownika przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego zawinienia tej osoby.

Przewiduje się, że wpływy z kar pieniężnych nakładane przez wójta (burmistrza lub prezydenta miasta) będą stanowić dochód gminy, a wpływy z kar pieniężnych nakładanych przez organ regulacyjny będą stanowić dochód budżetu państwa.

Wskazano wyraźnie, że organem wyższego stopnia w rozumieniu przepisów kpa względem organów gminy jest właściwe samorządowe kolegium odwoławcze;

27) w dodawanym **art. 29a** ustawy o zbiorowym wskazuje się, że w przypadku braku wydania postanowienia w przedmiocie uzgodnienia projektu taryfy w wymaganym terminie, na wniosek wójta (burmistrza, prezydenta miasta) minister właściwy do spraw gospodarki wodnej wymierza właściwemu organowi regulacyjnemu, w drodze decyzji, na którą przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie

sprawy, karę w wysokości 100 zł za każdy dzień opóźnienia. Wpływy z tych kar pieniężnych stanowią dochód budżetu państwa. O wymierzeniu kary minister właściwy do spraw gospodarki wodnej zawiadamia Prezesa PGW WP. Przedmiotowe rozwiązanie ma na celu zapewnienie odpowiedniego nadzoru w ramach PGW WP nad działaniami organu regulacyjnego – dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

Zmiany w przepisach ustawy Prawo wodne

W **art. 2** projektu zakłada się zmianę ustawy Prawo wodne w celu poprawnego wskazania podstawy prawnej wykonywania zadań przez RZGW PGW WP w zakresie zadań organu regulacyjnego. Obecnie przepisy art. 240 ust. 3 pkt 27 ww. ustawy odsyłają nieprawidłowo do pkt 1 w art. 27a ust. 1 ustawy o zbiorowym. Natomiast w art. 27a ust. 1 nie dzieli się na punkty. Tym samym niezbędna w tym zakresie jest korekta zastosowanego odesłania.

Zmiany w przepisach ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminie (Dz. U. z 2025 r. poz. 733)

W **art. 3** projektu zakłada się zmianę ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie w związku z potrzebą wprowadzenia w projekcie ustawy wskazania jednoznacznej podstawy prawnej do przetwarzania danych osobowych przez radę gminy oraz wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Z uwagi na rozszerzenie zakresu przetwarzania danych osobowych – o cele inne niż nakładanie opłat za odpady, zasadne jest przyznanie w tym zakresie odpowiednich uprawnień radzie gminy. Przedmiotowe rozwiązania mają także na celu minimalizację zakresu danych podlegających przetwarzaniu oraz ich celowe wykorzystanie zgodnie z zasadami ochrony danych osobowych. Przedmiotowe rozwiązanie pozwoli jednoznacznie określić podstawę prawną, źródło i zakres przetwarzania danych osobowych uzyskanych z deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Przetwarzania danych osobowych będzie dotyczyło tylko przypadku wyboru przez radę gminy sposobu ustalenia danych, o których mowa w art. 20c ust. 1 pkt 1 ustawy o zbiorowym.

Przepisy przejściowe i dostosowujące

W **art. 4** projektu ustawy zakłada się, że taryfy, o których mowa w przepisach ustawy zmienianej w art. 1, obowiązujące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc przez okres, na który zostały zatwierdzone. W terminie 14 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy organ regulacyjny, o którym mowa w art. 27a ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, przekazuje dokumentację dotyczącą taryf, o których mowa w ust. 1, wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) gminy na terenie, której obowiązuje taryfa.

Zakłada się jednoznaczne wskazanie, że dotychczas obowiązujące taryfy nadal obowiązują, co jest niezbędne w określeniu podstaw ustalania opłat za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków w okresie przejściowym. Dopuszczono także możliwość skracania okresu obowiązywania tych taryf.

W celu uniknięcia luki prawnej w zakresie braku obowiązywania na obszarze jakiejkolwiek gminy taryfy przewiduje się także utrzymanie w mocy tymczasowych taryf. Jednak z uwagi na fakt, że przepisy dotyczące tymczasowych taryf są uchylane, wprowadza się obowiązek dla przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych do wystąpienia o zatwierdzenie nowej taryfy w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie ustawy (tj. w terminie, w którym przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne będą w stanie uzupełnić, poprawić lub zaktualizować obecne wnioski o zatwierdzenie taryf, dla których wydano decyzje o odmowie zatwierdzenia taryf).

W **art. 5** projektu ustawy określono zasady wymierzania kary pieniężnej za stosowanie taryfy tymczasowej nie przestrzegając obowiązku przedstawienia do zatwierdzenia nowej taryfy. Z uwagi na potrzebę zmobilizowania do zastąpienia tymczasowej taryfy nową taryfą – wprowadzono przepisy o karach pieniężnych w zakresie braku wystąpienia o zatwierdzenie taryfy (w sytuacji obowiązywania tymczasowej taryfy). W tym zakresie zasady nakładania kar pieniężnych są analogiczne jak w przypadku braku przedstawiania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne taryf do zatwierdzenia.

W **art. 6** projektu ustawy zakłada się, że do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w sprawie zatwierdzenia taryfy, skrócenia okresu obowiązywania taryfy stosuje się przepisy ustawy o zbiorowym w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z wyjątkiem art. 20 ust. 7 ustawy zmienianej w art. 1. Możliwość zastosowania nowych przepisów wynika z faktu, że podstawy merytoryczne na jakich rozpatrywane są przedmiotowe sprawy nie uległy, co do zasady, zmianie, z wyjątkiem organu rozpatrującego sprawę (zmiana z organu regulacyjnego na radę gminy), a także wprowadzenia dodatkowego wymogu dokonania uzgodnienia lub uzyskania opinii (tylko w określonych przypadkach).

W postępowaniach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy w sprawie zatwierdzenia taryfy oraz skrócenia okresu obowiązywania taryfy dopuszcza się zatwierdzanie taryf sporządzonych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 23 ust. 1, art. 25 i art. 27 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Z uwagi na grożące przedsiębiorstwu wodociągowo-kanalizacyjne sankcje za braku przedłożenia w terminie 120 dni przed upływem okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy – nowego wniosku o zatwierdzenie taryfy, jednoznacznie przesądzono, że wniesienie wniosku o zatwierdzenie taryfy w ww. terminie, które nastąpiło przed wejściem w życie ustawy uznaje się za dochowanie ww. terminu.

Należy wskazać na specyfikę instrumentu prawnego w postaci skrócenia okresu obowiązywania taryfy – którego zastosowanie jest uzależnione od wystąpienia konkretnych przesłanek, w tym m.in. dłuższego niż 120 dni okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy (który ma zostać skrócony). Skrócenie okresu obowiązywania taryfy po tym okresie nie jest zasadne. W związku z przejęciem przez organy gminy od organu regulacyjnego kompetencji do skrócenia okresu obowiązywania taryfy i konieczności na

nowo rozpatrzenia w tym zakresie sprawy – celowe jest ustalenie, czy w dniu wejścia w życie ustawy, tj. dniu w którym organy gminy przejęły kompetencje do skrócenia taryfy – jeszcze pozostał termin 120 dni obowiązywania taryfy, co jest przewidziane w **art. 6 ust. 5** projektu ustawy. Wynika to z konieczności oceny na nowo przez organy gminy wszystkich podstaw skracania okresu obowiązywania taryfy, dopiero od dnia przejęcia do prowadzenia sprawy w tym zakresie.

Dodatkowo w celu wyeliminowania powstania luki prawnej w postaci braku obowiązywania taryfy z uwagi na wszczęte i niezakończone postępowania w sprawie zatwierdzenia taryfy, w ramach którego nowe organy mają rozpatrzyć wniosek o zatwierdzenie taryfy, z mocy ustawy zakłada się przedłużenie okresu obowiązywania dotychczasowej taryfy do 120 dni (**ust. 6**).

W **art. 7** projektu ustawy zakłada się uregulowanie kwestii zwrotu opłaty za zatwierdzenie taryfy w sprawach wszczętych i niezakończonych. Przedmiotowe rozwiązanie ma zapewnić równość wobec prawa dla wszystkich podmiotów, które wystąpiły o zatwierdzenie taryfy. Przedmiotowe rozwiązanie wynika z faktu zniesienia opłat za zatwierdzenie taryfy przewidzianego w projekcie ustawy.

W **art. 8** projektu ustawy zakłada się uregulowanie sposobu prowadzenia spraw dotyczących zatwierdzenia taryfy lub skrócenia okresu obowiązywania taryfy, w których prowadzone jest postępowania odwoławcze. W celu zapewnienia sprawności prowadzonych postępowań zakłada się, że Prezes PGW WP przekaze niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni do organu regulacyjnego dokumentację prowadzonych spraw. W przypadku gdy w postępowaniach tych wniesiono sprzeciw lub skargę do wojewódzkiego sądu administracyjnego lub skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego termin na przekazanie dokumentacji przez Prezesa PGW WP rozpoczyna bieg od zwrotu mu akt sprawy.

W **art. 9** projektu ustawy reguluje się sposób postępowania w sprawach dotyczących nakładania kar pieniężnych. Z uwagi na fakt, że w zakresie kar ponoszonych za naruszenia związane z zatwierdzaniem taryf zmienia się, co do zasady, tylko organ administracji nakładający karę pieniężną możliwe jest prowadzenie postępowań na podstawie przepisów dotychczasowych, z określonymi wyjątkami. Tym samym dotychczas wydane decyzje są ważne a akta spraw powinny tylko zostać przekazane do właściwych organów.

W **art. 10** projektu ustawy zakłada się także przekazanie do właściwych organów dokumentacji spraw zakończonych, będących w dyspozycji organu, w dłuższym okresie niż spraw będących w toku. Przedmiotowe rozwiązanie ma na celu:

- 1) umożliwienie skracania obowiązujących dotychczas taryf (w zakresie akt spraw dotyczących zatwierdzonych i skróconych taryf);
- 2) umożliwienie weryfikacji ukarania za takie samo nieprawidłowe działanie (w zakresie kar pieniężnych).

Przepis końcowy

W **art. 11** projektu ustawy zakłada się, że projektowana ustawa wchodzi w życie 2 miesiące od dnia ogłoszenia. Wskazany okres *vacatio legis* jest odpowiedni do wprowadzenia proponowanych w projekcie ustawy rozwiązań.

Pozostałe informacje

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji lub uzgodnienia projektu. W szczególności, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady 98/415/WE z dnia 29 czerwca 1998 r. w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. WE L 189 z 03.07.1998, str. 42), projekt ustawy nie podlega konsultacji z Europejskim Bankiem Centralnym.

Projekt ustawy nie zawiera wymogów nakładanych na usługodawców podlegających notyfikacji, o której mowa w art. 15 ust. 7 i art. 39 ust. 5 dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym (Dz. Urz. UE L 376z 27.12.2006, str. 36).

Nie jest możliwe osiągnięcie celów za pomocą innych środków, ze względu na wynikającą z przepisów prawa obligatoryjność wydania ustawy.

Projekt ustawy, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt ustawy będzie miał wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, obywateli, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych poprzez zmianę trybu zatwierdzania taryf oraz wprowadzenie nowego mechanizmu zabezpieczającego przed nieuzasadnioną zmianą cen usług wodociągowo-kanalizacyjnych. Projekt ustawy wpływa pozytywnie na przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne poprzez zmniejszenia obciążenia finansowego sektora przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych i zmianę trybu zatwierdzania taryf. W pozostałym zakresie projekt ustawy może wpływać pośrednio na sytuację sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, a także dużych przedsiębiorstw w wyniku zmian trybu zatwierdzania taryf – w następstwie zatwierdzania przez właściwe organy nowych taryf w innej wysokości niż dotychczasowe.

Projekt ustawy został ujęty w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów pod poz. UD48.